

De voorwaarden voor occult onderzoek Annie Besant

Annie Besant (1847-1933) was één van de belangrijkste figuren van de vroege theosofische beweging. Ze trad in 1889 toe tot de Theosophical Society (TS) en werd in 1907 gekozen tot Internationaal President, een functie die ze tot haar dood bekleedde. Ze schreef talloze artikelen, brochures en vele boeken, waaronder *Esoteric Christianity*, *Thought Power*, *A Study in Consciousness*, *The Laws of the Higher Life*.

Dit artikel is een ingekorte weergave van de lezing die Annie Besant in juli 1905 gaf op het jaarcongres van de *Federation of European Sections of the Theosophical Society* (nu EFTS) in Londen. De lezing werd in zijn geheel opgenomen in het tijdschrift *Quest*, zomer 2012. De 'waarnemingen van de atomen' waarover zij in dit artikel spreekt, zijn waarschijnlijk afkomstig uit haar boek *Occult Chemistry: Clairvoyant Observations on the Chemical Elements*, dat zij samen schreef met C. W. Leadbeater.

Over occult onderzoek blijken veel misverstanden te bestaan en ik denk dat het goed is om te proberen u enkele problemen en voorwaarden voor occult onderzoek voor te leggen, en eveneens iets te zeggen over hoe men moet kijken naar personen die zich hiermee bezighouden.

Tegenwoordig zijn de omstandigheden rond het doen van occult onderzoek totaal nieuw in de wereldgeschiedenis. In het verleden sloot iemand zich volledig af van de massa en de drukte van steden of grote levensgemeenschappen wanneer hij geleidelijk de eigenschappen die nodig waren voor occult onderzoek ontplooidde. Op het moment dat de leerling van een grote leraar vermogens van astrale of mentale gebieden begon te ontwikkelen, werd hij tot afzondering opgeroepen. Hij werd omsloten door een sfeer die door de gedachten van zijn leraar kalm en sereen werd gehouden. Diens machtige aura diende als bescherming tegen de vele invloeden van buitenaf. Alles dat gedaan kon worden om zijn voertuigen te reinigen en zijn bewustzijn te versterken en te concentreren, werd voor hem gedaan. Hij moest natuurlijk min of meer ascetisch leven, maar dit was een zorgvuldige ascese, zonder overdreven ontberingen voor het lichaam en zonder enige disbalans in de opgelegde beperkingen: op het fysieke gebied werd het 'middenpad' gevolgd. De leerling mocht zijn lichaam niet zo afmatten dat er gevaar bestond voor een burn-out, en het ook niet 'in de watten leggen', want daardoor zou het niet gemakkelijk reageren op trillingen vanuit de hogere werelden. Deze procedure was gebaseerd op ervaringen die gedurende tienduizenden jaren werden geperfectioneerd. De omgeving en omstandigheden werden zo ingericht dat er zo min mogelijk problemen van buitenaf op de leerling af zouden komen.

Het is duidelijk dat voor degene die tegenwoordig occult onderzoek doet, onder de normale levensomstandigheden van alledag, of dat nu in het westen of in het oosten is, geen van deze voorzorgen bestaan. Vooral in het westen bestaat een zekere weerstand tegen dergelijke beperkingen, en psychische en spirituele ontwikkeling worden warrig door elkaar gehaald. Men stelt irrelevante vragen zoals: 'Maak het verschil voor de geest of ik erwtjes of karbonade eet?' Nou, nee. De geest houdt zich daar niet mee bezig, maar voor de voertuigen waarin de geest moet werken, maakt het wél heel veel uit. Ik moet u zeggen dat, als onderzoek wordt gedaan waarbij het lichaam wordt gebruikt, een vrij strikt dieetregime echt noodzakelijk is. Van de verschillende mensen op het pad van psychische ontwikkeling en occult onderzoek die de dieetbeperkingen hebben genegeerd, ken ik niemand die géén ernstige fysieke gezondheidsproblemen kreeg... Het volgen van een strikt dieet is noodzakelijk om de fysieke gezondheid van het lichaam te waarborgen. Kortom: alleen personen die zich aan de voorschriften en beperkingen houden kunnen zonder lichamelijke schade occult onderzoek doen.

Naast fysieke training is het noodzakelijk om de emoties onder controle te brengen en het denken te trainen om zich te concentreren. De eenvoudige reden hiervoor is dat in de vroege stadia van onderzoek veel problemen optreden met betrekking tot de aard van wat men ziet op het astrale en het mentale gebied: behoort wat men ziet werkelijk tot dat gebied, of zijn het projecties van de onderzoeker zelf? Dit is één van de meest vruchtbare bronnen van vergissingen: subtieler en moeilijker te vermijden dan veel mensen bij hun vroege onderzoekingen geneigd zijn toe te geven. Het moge duidelijk zijn dat, als de emoties en het denken niet onder controle zijn, de chaos op het astrale en mentale vlak onbeschrijflijk toeneemt. Daarom is het al vanouds gewoonte om niet alleen het lichaam te trainen en voor te bereiden, maar ook het bewustzijn onder controle te brengen voor wat betreft emoties en gedachten.

Het gaat echter niet alleen om wat men zuivering of reiniging noemt. Het betreft ook een hogere en subtielere ontwikkeling van alle voertuigen, van het fysieke lichaam zowel als het astrale en mentale. Er moeten bepaalde veranderingen in de atomaire structuur plaatsvinden om het bewustzijn van hogere gebieden omlaag te kunnen brengen naar de fysieke hersenen. Het gaat er niet alleen om bewust te zijn op die hogere gebieden, maar om het bewustzijn van die hogere gebieden te vertalen met de fysieke hersenen. Om dat doeltreffend te kunnen doen moeten er veranderingen en ontwikkelingen in de hersenen plaatsvinden: er moeten nieuwe en hogere hersenbanen worden ontwikkeld die open staan voor de stromingen vanuit de hogere gebieden, zodat ze fysieke instrumenten van bewustzijn kunnen worden. Aangezien fysieke materie maar traag reageert op alle inwerkingen, is het nodig om de tijd te nemen voor deze veranderingen. Ze worden tot stand gebracht door onvermoeibaar en welomlijnd exact te denken. Als dat wordt volgehouden, beginnen zich steeds meer subtielere hersenbanen te openen. Dit is merkbaar door een zwaar gevoel in de hersenen. Als men dit negeert wordt het een steeds heviger pijn.

Neem als voorbeeld iemand die in zijn hersenen een aantal banen heeft ontwikkeld voor het bewustzijn tot op het manisch gebied, en hij wil verder, naar het buddhische gebied. In het begin zal hij zijn fysieke bewustzijn verliezen en in trance raken. In die

toestand kan hij de nodige kennis vinden en deze overbrengen op het manische gebied via de manische banen in zijn fysieke hersenen. Als hij voor het eerst probeert zijn fysieke bewustzijn te behouden terwijl hij zijn buddhische bewustzijn gebruikt, zal hij grote fysieke druk ondervinden en kan hij dit maar heel kort volhouden. Heel geleidelijk, met fracties van seconden, kan hij die periode van druk verlengen, maar hij mag het nooit pijn laten worden, want pijn betekent absoluut gevaar, terwijl druk alleen een waarschuwingssignaal is. Hij moet dus niet alleen zijn fysieke hersenen voorbereiden op het werk, maar hij moet ook zijn astrale, en later zijn mentale lichaam op dezelfde manier reorganiseren.

Die reorganisatie is gemakkelijk te beschrijven. In het astrale lichaam bestaan centra die wij de zintuigcentra noemen (die zijn bij ieder van ons actief): zij bouwen de fysieke zintuigorganen op. De zintuigcentra in het astrale lichaam hebben niets te maken met astraal zien of horen, maar zijn alleen de blauwdruk aan de hand waarvan het bewustzijn voor zichzelf die zintuigen op het fysieke gebied vormt. Via deze zintuigcentra bereikt echter veel onbestemde astrale informatie de hersenen van 'onontwikkelde' (= hierin niet speciaal geschoolde) mensen: eenvoudige helderziendheid, vage voorgevoelens van naderend onheil, voorboden van gebeurtenissen en dergelijke. Dit komt allemaal doordat vibraties van komende gebeurtenissen in het astrale gebied diffuse trillingen veroorzaken in het astrale lichaam: het hele astrale lichaam vibreert mee. Als die trillingen de zintuigen bereiken, veroorzaken zij vaak beelden of geluiden. Iedere prikkeling van het zenuwstelsel in het fysieke lichaam veroorzaakt, als het een zintuig betreft, een effect in dat betreffende zintuig. Alles wat omlaag komt vanuit het astrale centrum dat met zien te maken heeft en dat het fysieke oog prikkelt, zal een beeld veroorzaken.

De occulte onderzoeker doet bij zijn onderzoek niets met deze zintuigcentra. Hij gebruikt juist die astrale centra die op het astrale gebied als zintuigen werken (net als de fysieke zintuigen op het fysieke gebied). Dit zijn de chakra's en de organen die daarmee in verbinding staan van het astrale lichaam zelf.

Waarnemingen op het astrale of mentale gebied zijn gebonden aan dezelfde wetten als waarnemingen op het fysieke gebied: je hebt te maken met bewustzijn dat een voertuig gebruikt om contact te leggen met een bepaald gebied. In principe is er geen verschil tussen waarnemingen die we op het fysieke gebied doen met onze ogen en oren en de waarnemingen die onze astrale ogen en oren doen op het astrale gebied. In beide gevallen zijn het waarnemingen, geen openbaringen. Het is geen plotselinge verlichting die de kijker objecten van een andere wereld openbaart. Verlichting behoort tot het innerlijke bewustzijn, niet tot de uiterlijke waarneming, of die nu fysiek, astraal of mentaal is. De resultaten van verlichting zijn totaal verschillend van die van occult onderzoek. Verlichting is helemaal geen onderzoek. Bij verlichting belicht het hogere denken het lagere denken: het hogere denken stuurt een lichtstraal en stelt het bewustzijn in staat tot begrijpen, maar niet tot waarnemen. Waarnemingen behoren tot de voertuigen, niet tot het bewustzijn. Het is dus een misvatting om te denken dat, als iemand bijvoorbeeld astrale helderziendheid begint te ontwikkelen, alles duidelijk wordt door een wonderbaarlijk proces van verlichting; dat is beslist niet zo. Verlichting berust op de ontwikkeling van (hoger) bewustzijn, dat is iets heel anders en dat moet

op heel andere manieren ontwikkeld worden. Het is het pad van de profeet, niet het pad van de occulte onderzoeker.

Laten we op de eerste waarnemingen op het astrale gebied eens enkele wetten toepassen waarvan we weten dat die op het fysieke gebied werkzaam zijn. Ik heb het over vroege waarnemingen, want ik wil u laten zien hoe deze door moeilijkheden worden omgeven. Aangezien de meest ervaren ziener door deze vroege stadia heen is gegaan, is het goed dat beginners enkele van deze moeilijkheden begrijpen bij hun eigen vroege astrale waarnemingen. Eén van de meest misleidende problemen, want enorm subtiel, is de vraag hoeveel het astrale oog waarneemt en hoeveel het denken, dat getraind is in fysieke ervaringen, toevoegt aan de waarnemingen van het astrale oog. Iedere leerling weet, dat, als hij zegt 'Ik zie dat en dat', of 'die en die' (op het fysieke gebied), die waarneming een grote hoeveelheid vroegere ervaringen van gelijksoortige waarnemingen bevat.

Dat betekent dat je eigenlijk niet zoveel ziet, maar met je denken veel meer aanvult dan dat je werkelijk ziet. Dat is de eerste moeilijkheid voor de astrale ziener. Hij ziet een astraal object, maar hij ziet het zoals een baby een fysiek object ziet: als een soort vlek, een omtrek, of misschien een kleur. Hij weet immers nog niets van astrale afstanden en kan zich geen verschillende dimensies voorstellen. Dat wat hij astraal ziet, verbindt hij nu met al zijn herinneringen uit het fysieke verleden: hij ziet een astrale omtrek met een fysieke inhoud. Dat weet hij niet en hij komt hier pas na veel ervaring achter. Dit is absoluut onontkoombaar, totdat zijn astrale ervaring geleidelijk een inhoud van astraal bewustzijn en geheugen heeft gevormd, en hij die geleidelijk leert te verbinden met zijn astrale blik. Vanaf dat moment zal hij nauwkeuriger in de astrale wereld kunnen zien.

Dat is de reden dat de verhalen van zieners, als ze over de hemel vertellen, voortdurend een kopie van de aarde weergeven, met gouden tronen, gouden straten, poorten van parelmoer, enzovoort. Zij hebben in de hemelse kleuren datgene 'gelezen' wat ze hier beneden verbinden met de (aardse) kleuren die ze zien. Het is zeker zo dat, als de leerling onderwezen wordt, hij sneller door dit stadium heen gaat dan wanneer hij helemaal alleen is, maar niettemin zal dit probleem bij zijn astrale schouwen lang blijven bestaan: bij sommigen maanden, maar bij velen jarenlang.

Een andere moeilijkheid is de verwarring van iemands eigen aura met de astrale kleuren. Dit komt duidelijk naar voren als je met verschillende zieners praat. Het zal je dan opvallen dat zij een bepaalde aura wel op dezelfde manier lezen, maar als je ze vraagt welke kleuren ze zien, dan noemen ze totaal verschillende kleuren. Die verschillende kleuren worden door de verschillende zieners echter wel op dezelfde wijze geduid. Als het bewustzijn in het astrale lichaam werkt, dan krijgt de ziener een duidelijke indruk van het temperament en bewustzijn van degene naar wie hij kijkt. Dat astrale beeld, dat al gekleurd is door de aura van de ziener, vermengt zich met de aura van de geobserveerde persoon en zo krijg je een mix van beide. Iets vergelijkbaars gebeurt op het fysieke gebied, en dat lijkt u misschien nog vreemder. Handlezers geven bepaalde namen aan de lijnen in de hand en daaruit lezen ze het karakter van de persoon. In India en in Engeland zijn de namen van die lijnen totaal verschillend, maar wordt hetzelfde karakter gelezen. De handlezer kijkt niet alleen

naar lijnen, maar baseert zich op de indruk die hij krijgt van het bewustzijn van de persoon wiens hand hij leest. Dat is sterker dan de lijnen op zich.

Een ander probleem komt voort uit de grote hoeveelheid gedachtevormen bij de eerste astrale observaties. Hoe vaak hebben we niet gezegd: 'Als een persoon uit het astrale gebied je prijst en vertelt hoe geweldig jij bent, wantrouw dan die astrale verschijning. Het is je hoge eigendunk die hier verschijnt als een gedachtevorm. Hij vertaalt jouw eigen ideeën over je verdiensten in een uitwendige getuigenis van de grootsheid van je ontwikkeling.' Onlangs ontmoette ik een overigens argeloze meneer die me vertelde dat stemmen hem verteld hadden dat hij aan zijn laatste incarnatie bezig was en dat hij geen zonde meer kon begaan. Ik begreep heel goed dat wat hij gehoord had de stem was van zijn eigendunk, en niet van een astraal persoon op het niveau van een Meester, zoals hij veronderstelde...

Deze problemen liggen natuurlijk voor de hand, maar ik wil er nadrukkelijk op wijzen dat zij veel hardnekkiger zijn dan de meesten van ons geneigd zijn te denken. De getrainde ziener blijft vatbaar voor deze missers in zijn waarnemingen, tenzij zijn training hem op de drempel van meesterschap heeft gebracht. In alle eer en deugd zal zijn temperament altijd zijn waarnemingen blijven beïnvloeden, en zal iets van hemzelf zich vermengen met wat hij ziet. Hoewel hij de eerste grove blunders waarbij gedachtevormen en begeertevormen worden aangezien voor hemelse en astrale inwoners, inmiddels ontgroeid is, zal een overblijfsel daarvan toch nog lange tijd aan hem blijven kleven.

En zelfs als dat overstegen is, is er nóg iets anders om rekening mee te houden als je boeken leest die zijn geschreven door mensen in wie deze vermogens gedeeltelijk ontwikkeld zijn. Je kunt vaak verschillen in waarneming vinden; zulke discrepanties zijn onvermijdelijk. Ieder mens neemt die dingen het beste waar die hem het meest aantrekken. Als drie of vier mensen je een verslag sturen, bijvoorbeeld over een vreemde stad, dan zullen deze verhalen, als men niet samen reisde, enorm verschillen. De één heeft gekeken naar architectuur, de ander naar het soort mensen, de volgende naar wat er in de winkels lag en weer iemand anders is naar bibliotheken of musea geweest. Dergelijke discrepanties zijn een goede test om te kijken hoe iemand observeert. Als je over iets algemeen veel detailverschillen tegenkomt, mag je aannemen dat men heel goed gekeken heeft. Ik zie deze discrepanties als waardevol, deels omdat ze tonen dat mensen werkelijk proberen om zelf te kijken zonder die grote gedachtevormen uit het verleden die zijn gevormd door eeuwen van denken, te herhalen. Ook waardevol, omdat dit de neiging van de theosofische student tegen gaat om op blind gezag aan te nemen wat anderen door zorgvuldig onderzoek geprobeerd hebben te zien. Niets is rampzaliger voor de ontwikkeling van een vaardigheid dan het voortdurend accepteren van waarnemingen die niet geverifieerd zijn. Hoe meer discrepanties, des te beter het is voor het zorgvuldig waarnemen van de andere wereld. We bevinden ons niet in een gebied van wonderen, maar op het gebied van waarneming, en menselijke waarneming kan zich op ieder gebied vergissen.

De hoeveelheid astrale waarnemingen die iemand kan doen, als hij tegelijkertijd in zijn fysieke bewustzijn werkt, is afhankelijk van de ontwikkeling van zijn voertuigen. Er zijn twee manieren van waarnemen: bij de ene observeer je terwijl je fysieke waarneming ook werkzaam is; bij de andere probeer je de uitwendige wereld buiten te sluiten. Hoe stiller je omgeving, des te gemakkelijker het zal zijn om het astrale licht ongehinderd zijn gang te laten gaan, terwijl je fysieke ogen open zijn. Deze manier van dubbel waarnemen vormt een aanzienlijke belasting voor het zenuwstelsel. Dat openbaart zich in een toenemende nerveuze prikkelbaarheid bij de persoon die het bewustzijn langs twee of drie lijnen tegelijkertijd gebruikt. Vaak wordt zo iemand prikkelbaarheid verweten. Natuurlijk zou het beter zijn als hij niet prikkelbaar was, maar het is bijna onvermijdelijk totdat meer vooruitgang is geboekt. Daarom werden mensen die dit werk deden vroeger van de buitenwereld afgezonderd, want als iemand astrale vermogens heeft ontwikkeld, en het fysieke lichaam tegelijkertijd gevoeliger wordt, komen harde geluiden zoals straatlawaai op het zenuwstelsel over als onweer. Alleen al het passeren van een vrachtwagen schudt het fysieke systeem alsof het een grote elektrische schok krijgt toegediend. Op deze manier treedt vaak nerveuze prikkelbaarheid op waartegen de ongelukkige vecht, maar die hij niet volledig kan beheersen.

Laten we verder gaan met de vraag hoe de onderzoeker de feiten kan achterhalen waar om gevraagd wordt: welke methode kan hij gebruiken en wat zijn de grenzen van zijn kunnen? Stel dat er een vraag wordt gesteld over de atomen zoals die zo'n tien jaar geleden leidde tot de waarnemingen van de heer Leadbeater en mijzelf. Het proces begon met stil worden. We gingen een week naar Box Hill, voor frisse lucht en een omgeving die niet vol was met allerlei gedachten en vibraties. We gingen in het gras liggen en sloten onze ogen. De volgende stap was om het zicht te intensiveren. Dat houdt een projectie in van de wil op het astrale centrum dat correspondeert met het zien op het fysieke vlak. Zo worden de fysieke zintuigen gestimuleerd, zodat het etherisch zintuig eveneens actief wordt, net als bij het normale zien. Het resultaat is een grote toename van de vibratiesnelheid in de ether die verbonden is met het fysieke oog. Tegelijkertijd ontstaat een snelle magnetische werking in de astrale chakra en het corresponderende fysieke centrum tussen de ogen. Zo ontstaat een gevoel van grote druk en snelle werveling tussen de beide ogen. Dan wordt de wil gericht om een atoom te vinden dat in de atmosfeer rondom ons rondzweeft en wordt er één uitgekozen. Je weet misschien niet wat het is, maar je hebt voor je geïntensiveerde blik de vorm van een atoom. Dat maak je sterker en sterker, net zoals je een microscoop scherp zou stellen, totdat de onderverdelingen van het chemische atoom duidelijk zichtbaar worden voor je intense blik.

Box Hill, Surry

Het eerste wat je ziet, na het zien van het atoom als geheel, (door intensivering, net als het steeds meer uitvergroten) is de eerste onderverdeling van het atoom op het volgende etherische gebied, en door een verdere intensivering de onderverdelingen daarbinnen, steeds verder, totdat je bij het ultieme atoom komt. Als je verder probeert door te dringen, vind je plotseling een massa astrale materie. De observatie gaat door deze stadia, waarbij de wil gestaag aan het werk blijft tijdens een langzaam, zorgvuldig bezien van de onderdelen, net zoals je door een microscoop zou kijken. Als je hiermee klaar bent, ben je erg moe. Je hersenen, je zenuwen en je aandacht zijn uitgeput.

Bij een dergelijke taak is het absoluut noodzakelijk de aandacht onophoudelijk op dat ene object gevestigd te houden: je moet je aandacht een half uur achter elkaar vasthouden zonder af te dwalen. Dat proces moet je vervolgens keer op keer herhalen om er zeker van te zijn dat je geen fouten hebt gemaakt. Je slaat namelijk allerlei dingen over die je niet ziet en als je later teruggaat, ontdek je die dingen. Het is hetzelfde als een fysieke observatie met een microscoop: je moet het zowel zorgvuldig als herhaaldelijk doen. Geen enkel antwoord op deze zaken is de moeite waard, als het onderzoek niet op die manier is uitgevoerd. Onderzoek op het astrale gebied is even arbeidsintensief als onderzoek op het fysieke gebied.

Studenten stellen de meest bijzondere vragen. Daarom is het belangrijk dat zij zich realiseren dat het vinden van een eerlijk antwoord op één vraag wekenlang onderzoek vergt. U begrijpt hoeveel tijd de mensen die dergelijk onderzoek doen, nog over hebben na de andere dringende claims op hun energie en hun tijd. Je kunt niet veel van dergelijk occult onderzoek doen, tenzij je er veel tijd voor uittrekt en dat gaat ten koste van ander werk. Het is steeds een afweging welk werk het nuttigst is, niet voor een paar mensen, maar voor de wereld. Ik wil u vragen een beetje geduld te hebben met degenen die een zware werklast op de schouders hebben en die met de beste wil van de wereld niet de ontelbare vragen kunnen beantwoorden die over hen worden uitgestort. Op het moment dat één feit wordt vastgesteld, doemen er weer twintig nieuwe vragen op, en zodra één daarvan wordt beantwoord, komen er meteen een heleboel andere.

Er is één zeer grote moeilijkheid bij occult onderzoek die de waarde ervan voor de buitenwereld sterk beperkt: je hebt absoluut geen bewijs. Wij konden niet bewijzen wat we van de atomen waarnamen; we konden alleen maar zeggen dat we ze zagen. Als je naar iets kijkt, dan zie je het; je kunt er niets van bewijzen. We hebben niet de wiskundige, chemische, elektrische kennis die nodig is om het allemaal op een wetenschappelijke manier uit te leggen. De occulte onderzoeker wordt vaak van dogmatisme beschuldigd. Hij kan echter alleen zeggen: 'Ik vraag u niet om de resultaten van wat ik zie aan te nemen alsof ik ze zou kunnen bewijzen.' Hij heeft evenmin het recht om beledigd te zijn als iemand zegt: 'Ik accepteer uw waarneming niet.' Als het denken of de vooroordelen van anderen het verwerpen, kan hij alleen maar herhalen: 'Ik zie het', en dat is geen bewijs.

Wat is dan de waarde van occult onderzoek als we het niet kunnen bewijzen? Ik denk het volgende. Als wetenschappers het als werkhypothese zouden beschouwen, kan

het aanwijzingen geven die mogelijk hun onderzoek zouden kunnen vergemakkelijken en de ontdekkingen versnellen die anders lang zouden worden vertraagd. Ik claim niet meer dan dat. Ik denk niet dat een wetenschapper onze beelden zou moeten accepteren en denken dat ze waar zijn, maar ik denk, dat hij, als hij er iets in ziet, ze zou kunnen gebruiken als een aanwijzing in de richting van een mogelijke ontdekking. Daarom denk ik dat we door moeten gaan met het doen van dergelijke observaties, voor zover we kunnen en dat we ze moeten publiceren zonder rekening te houden met wat mensen zeggen. Laten degenen die de waarnemingen doen, zeggen: 'Dat is wat ik zie, maar misschien lees ik er conclusies in die er niet zijn. Misschien trek ik volkomen onjuiste conclusies. Ik doe mijn best, maar uw beste houding ten opzichte ervan is die van zorgvuldige analyse en nauwgezet onderzoek.' Ik denk dat de occulte onderzoeker het recht heeft om dat van uw kant te vragen. Want als je alles wat hij zegt blindelings slikt, dan zorg je dat hij, als hij een eerlijk mens is, zal aarzelen om het uit te spreken; terwijl, als hij oneerlijk is, hij u waarschijnlijk zal misleiden. De eerlijke mens laat het over aan de tijd om zijn waarnemingen te rechtvaardigen. Ik begrijp trouwens dat onze waarnemingen van de atomen inmiddels worden bevestigd. Ze zijn geverifieerd doordat langs andere lijnen wetenschappers geleidelijk wetenschappelijk bewijs hebben opgebouwd, dat wij nooit kunnen geven. Wij zijn slechts mensen die zien en de geziene feiten weergeven.

Iets anders om te onthouden is dat we niet alwetend zijn. Onze waarnemingen zijn vaak heel onvolmaakt. We zien een klein beetje van iets en geven het weer als het geheel, of we zien iets buiten zijn verband en dat geeft een verkeerde indruk. Er zijn zo veel moeilijkheden en zo weinig manieren om hulp te krijgen. Slechts weinig mensen hebben het punt bereikt dat ze rustig naar de astrale wereld kunnen kijken en kunnen vastleggen wat ze daar zien. Zij die dat kunnen hebben vaak moeite met het vergelijken van waarnemingen, omdat ze zo ver van elkaar verwijderd zijn. Dat maakt het moeilijk om elkaar te ontmoeten en krachten te bundelen waardoor waarnemingen kunnen worden bevestigd. Ik denk dan ook dat observaties die door slechts één persoon zijn gedaan, moeten worden weergegeven als zijnde alleen gezien door één persoon en dat ze opengelaten moeten worden voor een mogelijk latere bevestiging. Zo zouden we geleidelijk een hoeveelheid literatuur kunnen opbouwen, hoe klein ook, gebaseerd op occult onderzoek. Niemand wordt gevraagd iets aan te nemen en niemand wordt bekritiseerd als hij iets afwijst, maar het onderzoek zal geleidelijk worden geverifieerd door herhaalde observaties van verschillende mensen. Als dat gebeurt, zal occult onderzoek in onze theosofische beweging een belangrijke en nuttige rol spelen. Als verificatie niet plaatsvindt, is dat meer een gevaar dan een hulp. Sterker nog: het kan een dubbel gevaar zijn, want ten eerste kan de ziener worden misleid doordat hij geen andere observaties heeft om de zijne te corrigeren, en ten tweede kunnen de lezers worden misleid als zij die enkele waarneming van een feilbaar mens opvatten als een onfeilbare openbaring.

Ik pleit ervoor dat occult onderzoek wordt voortgezet onder de volgende voorwaarden: een bereidheid om te corrigeren als uit bredere kennis blijkt dat er fouten zijn gemaakt; een bereidheid om te herhalen en te verifiëren en geen observaties te accepteren zonder (her)onderzoek en zorgvuldige overweging. Als dat allemaal gebeurt, zal er geen gevaar in schuilen. Er is heden ten dage echter een ander probleem. Er zijn

maar enkele mensen die werkelijk kunnen schouwen en zij waarschuwen voortdurend dat ze zich mogelijk vergissen. Anderen die niet schouwen, zien die vergissingen niet, en vatten, mogelijk uit liefde en respect, kritiek op als belediging, terwijl het de beste hulp is die de onderzoeker kan krijgen.

Anderzijds zou ik willen zeggen dat kleinzielige kritiek, onvriendelijke opmerkingen en insinuaties die we ondervinden van degenen die misschien geen voorstander zijn van deze onderzoekslijnen, net zo kwalijk zijn als de overdreven ontvankelijkheid van de andere kant. Kunnen we niet redelijk en rationeel zijn en in deze zaken ons evenwicht bewaren? Geef de onderzoeker de ruimte, maar accepteer niets blindelings. Beschuldig hem er niet van dat hij verwaand, eigenwijs of dogmatisch is, omdat hij de dingen die hij ziet eerlijk en openhartig uitspreekt. Belemmer hem echter ook niet door blind vertrouwen waar intelligent denken wordt vereist.

Vertaling: Marianne Plokker

TVN-lid dat haar stoffelijk lichaam heeft afgelegd

In 2020 is mevrouw F.C. Watson uit Rotterdam overgegaan.

Zij was 82 jaar en lid sinds 1994

Moge onze liefde en dankbaarheid haar begeleiden op haar verdere zielereis.